

Očami prírody & Združenie Slatinka

AKO ORGANIZOVAŤ VELKÉ PODUJATIA

= *ekologicky* =

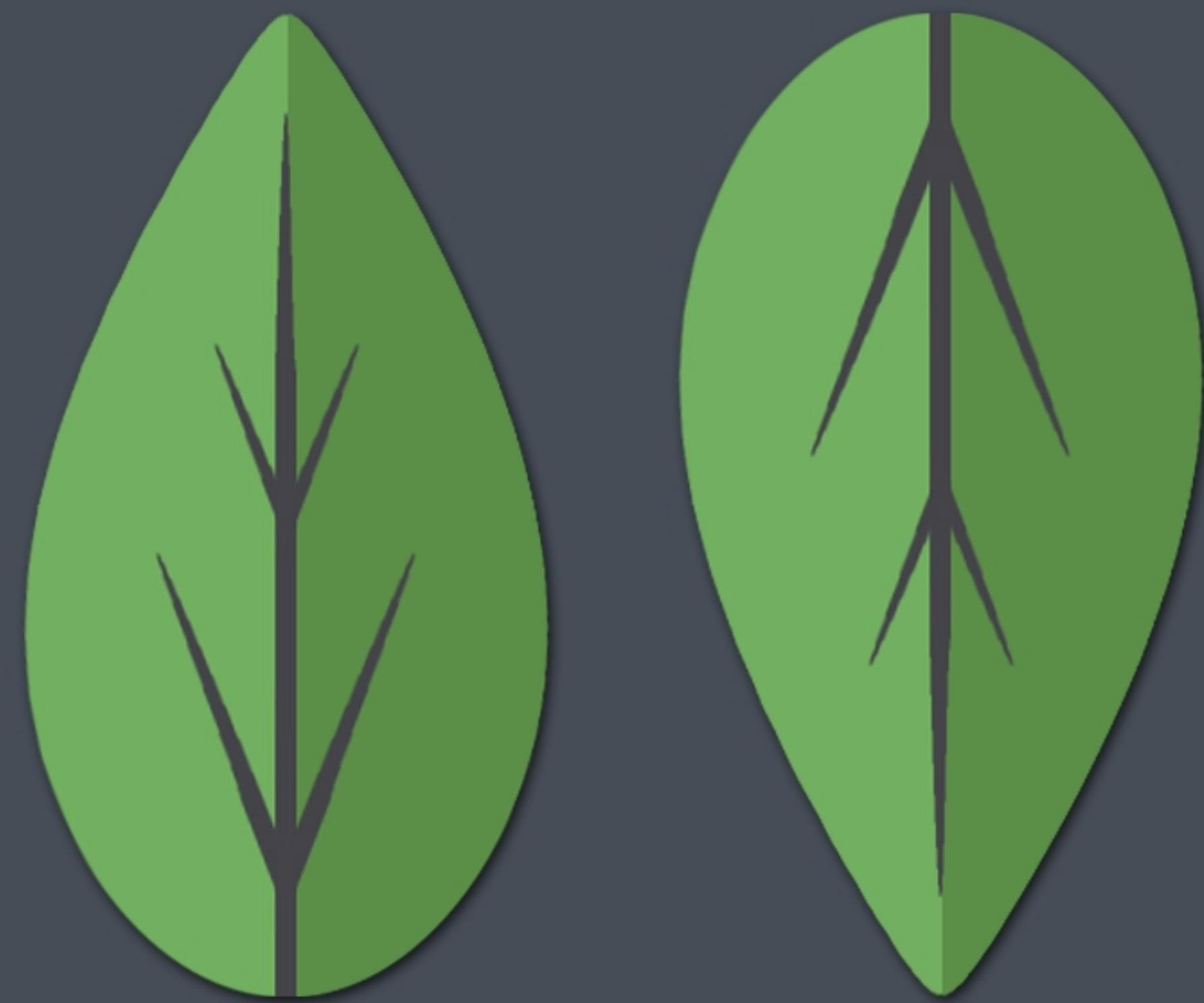

O príručke

Organizácia podujatí je komplikovaná vec a pri zhane vybavovania sa na kadečo dôležité môže zabudnúť. Pripravili sme pre Vás zoznam tipov z rôznych oblastí, na ktoré by uporiadateľ mal myslieť, pokiaľ chce svoju akciu organizovať zodpovedne voči životnému prostrediu a miestnej komunite.

Eko-tipy sme rozdelili do nasledovných kapitol:

1. miesto konania
2. odpady
3. občerstvenie
4. doprava
5. energie
6. propagácia & komunikácia
7. nakupovanie
8. ochrana životného prostredia
9. sociálne súvislosti

V každej kapitole nájdete niekoľko rád, tipov a postrehov, pričom pri každom bode si môžete zaznačiť, či ste ho splnili.

Platí jednoduchá matematika - čím viac splnených bodov, tým 'zelenšie' podujatie!

O autoroch a autorkách

Pár ľudí, ktorým ľudský vplyv na prírodu nie je ľahostajný si povedalo, že svojou troškou pomôžu tým, ktorí v téme environmentalistiky a trvalej udržateľnosti tápajú. Svoje postrehy a skúsenosti pretavili do ekologickej príručky pre organizátorov podujatí.

Dúfame, že spoločne dokážeme minimalizovať negatívny vplyv veľkých i malých podujatí na prírodu.

1. miesto konania

Uistite sa, že miesto:

- je prístupné pešo resp. verejnou dopravou

- nebude negatívne ovplyvnené vzniknutým hlukom

- nezostane po akcii akokoľvek znečistené (odpadom po účastníkoch, chemikáliami alebo inak)

- nebude akciou ohrozené (chránené organizmy & biotopy)

- je v blízkosti služieb a infraštruktúry

elektrina, voda, ubytovanie, energie a pod.

- doprava všetkého potrebného na väčšiu vzdialenosť je finančne i environmentálne náročná

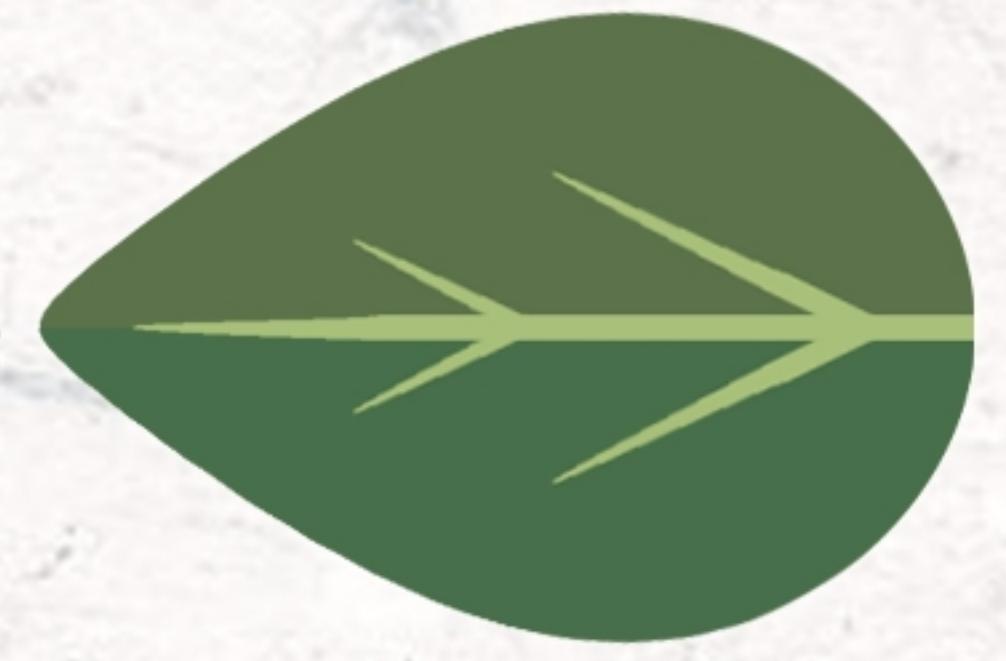
**dôležitý je
termín akcie**

zvýšený pohyb ľudí a hluk
je pre vtáky obzvlášť
stresujúci v čase
hniezdenia

2. odpady

- nepoužívame jednorázové nádoby, riady a poháre
- namiesto nich ponúkame kompostovateľné, trvalo udržateľné alternatívy
- zaistujeme ich opäťovný zber a kompostovanie
- využívame vratné, zálohované poháre
- triedime aspoň základné zložky odpadov (papier, sklo, kov, plasty, bioodpad)
- zaistujeme, aby boli komodity vytriedené správne
napríklad zriadením ‘zelenej hliadky’, ktorá ľudí informuje, ako správne triediť

- verejnosť i stánkari sú dobre informovaní o systéme triedenia
- podmienky (používanie kompostovateľných / vratných obalov) sú jasne uvedené v zmluve so stánkarmi
- v prípade porušenia podmienok uplatňujeme sankcie resp. ich vylúčime z predaja
- účastníci, ktorí si prinesú vlastné ekologické alternatívy (nádoby na jedlo, slamky, príbory) sú zvýhodnení

najhlavnejšie & najefektívnejšie je vzniku odpadu **predchádzať**, nie ho následne riešiť

napríklad lacnejšou vstupenkou, zľavou na jedlo či nápoj a pod. O tomto zvýhodnení nezabudnite dopredu informovať, aby návštěvníci mali motiváciu konáť uvedomelo.

3. občerstvenie

- uprednostňujeme regionálne produkty a sezónne potraviny z miestnych zdrojov

napríklad oslovením miestnej farmy, ktorá môže mať na akcii stánok alebo sa inak propagovať

- preferujeme ovocie, zeleninu, bezmäsité jedlá a iné zdravé potraviny s menším dopadom na životné prostredie

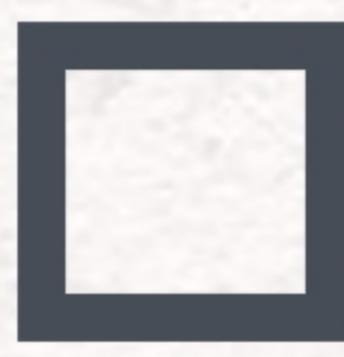
- nápoje čapujeme do vratných pohárov, neponúkame jednotlivo balenú vodu

- do ponuky zahrňame aj neochutnenú resp. málo ochutnenú, nesladenú vodu (s bylinkami, bio sirupom a pod.)

alternatívou k sladeným komerčným nápojom (nielen) pre deti môže byť napríklad ovočný mušt

Pokiaľ nepoznáte regionálnych výrobcov či pestovateľov, navštívte stránku lokalnytrh.sk, ktorá združuje predajcov z celého Slovenska.

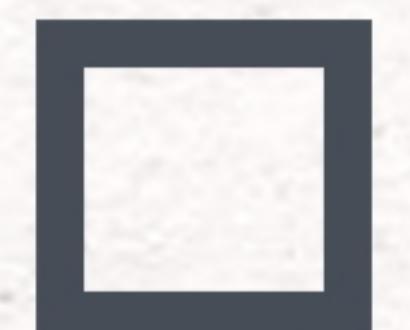
- vyhýbame sa predaju výrobkov s obsahom palmového tuku

- preferujeme biopotraviny a fair-trade výrobky

- nielenže takéto výrobky prednostne ponúkame, ale vysvetľujeme návštevníkom význam daného označenia

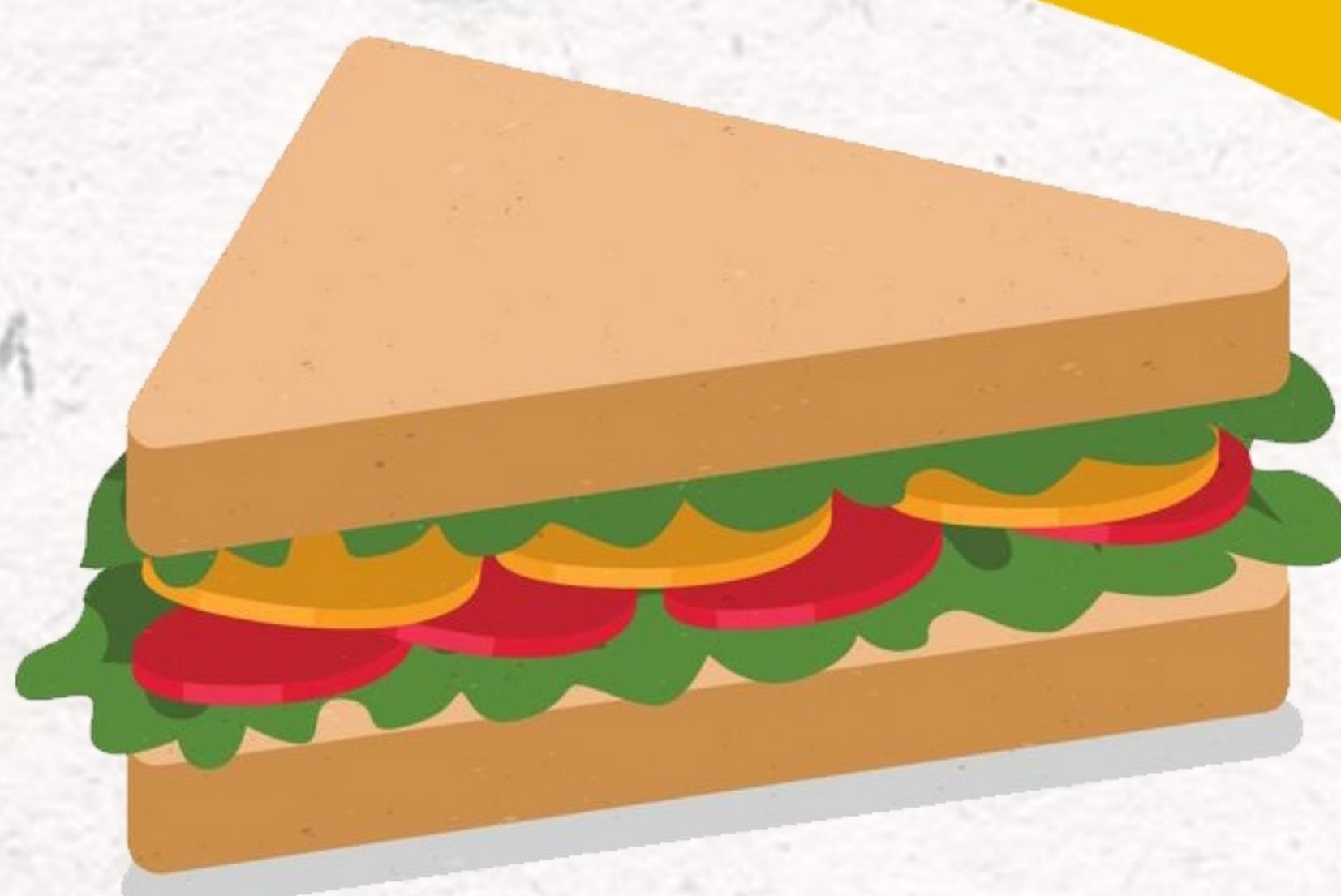
| napríklad prostredníctvom infografiky

- v rámci občerstvenia ponúkame aj potraviny a nápoje vhodné pre špecifické skupiny ľudí

(deti, celiatici, cukrovkári, vegetariáni, vegáni atď.)

Slovensko je bohaté na tradičné regionálne špeciality, pomôcť udržovať tradície môžete aj na Vašom podujatí!

Ponúknite návštevníkom to najlepšie z regiónu, poprípade im umožnite nahliadnuť do prípravy.

4. doprava

- využívame ekologické formy dopravy

- za využitie ekologickej dopravy odmeňujeme (nápoj zdarma, nižšie vstupné a pod.)

najlepšie je, keď návštěvníci prídu pešo resp. na bicykli,
nasleduje využitie verejnej dopravy /vlak, bus, ../

- zabezpečíme miesto na úschovu bicyklov

- o možnostiach dopravy informujeme dopredu
(napr. na plagátoch, sociálnych sietiach - na mapke vyznačíme stojany na bicykle, zastávky a podobne)

- informačným systémom a smerovníkmi minimalizujeme pohyb návštěvníkov mimo dobre zabezpečené miesta (napr. aby nepostúpali lúky v okolí, neúmyselne nepoškodili porasty a pod.)

pokiaľ sa podujatie koná na ťažko prístupnom mieste,
pokúste sa zabezpečiť kyvadlovú dopravu účastníkov

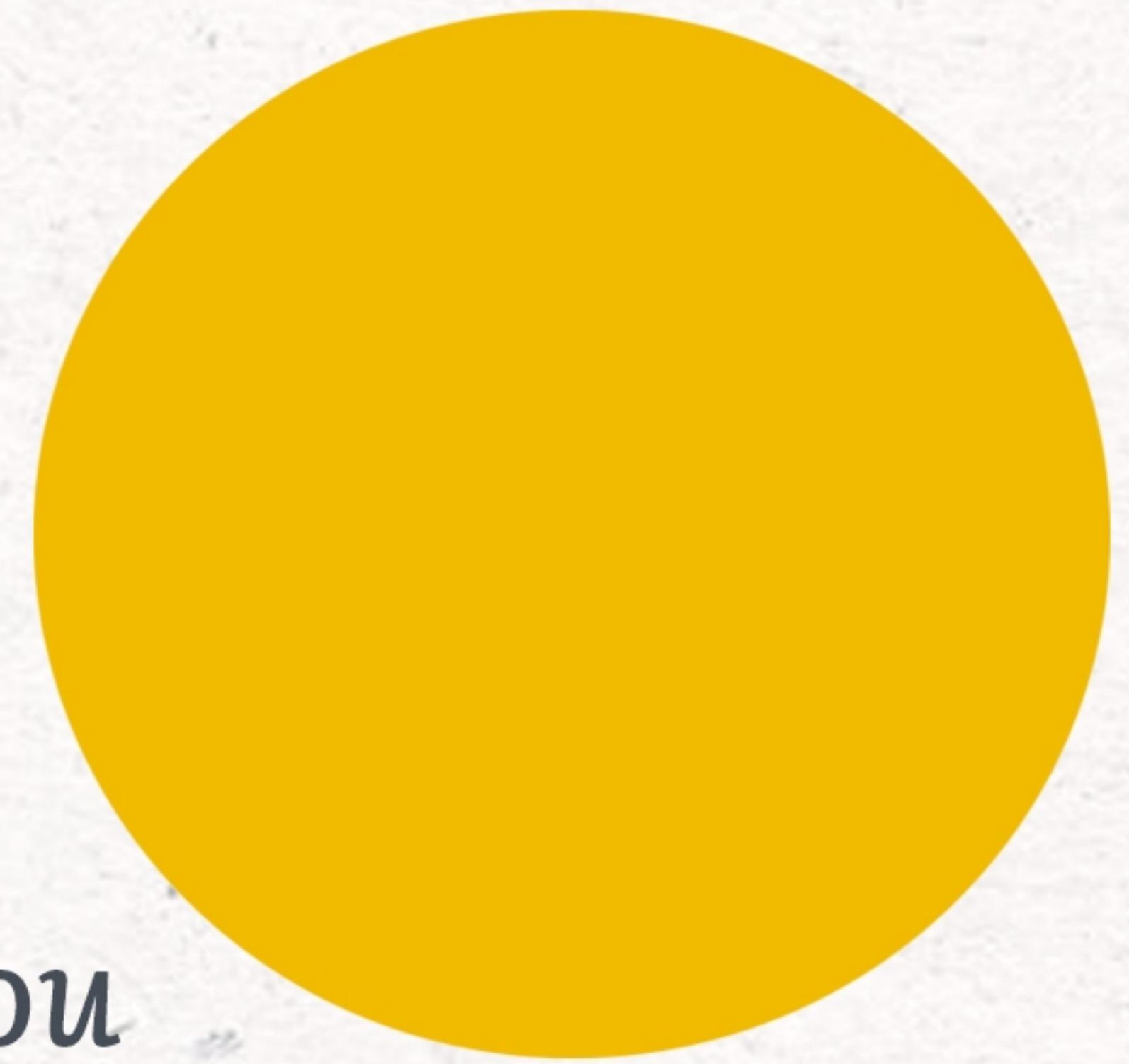
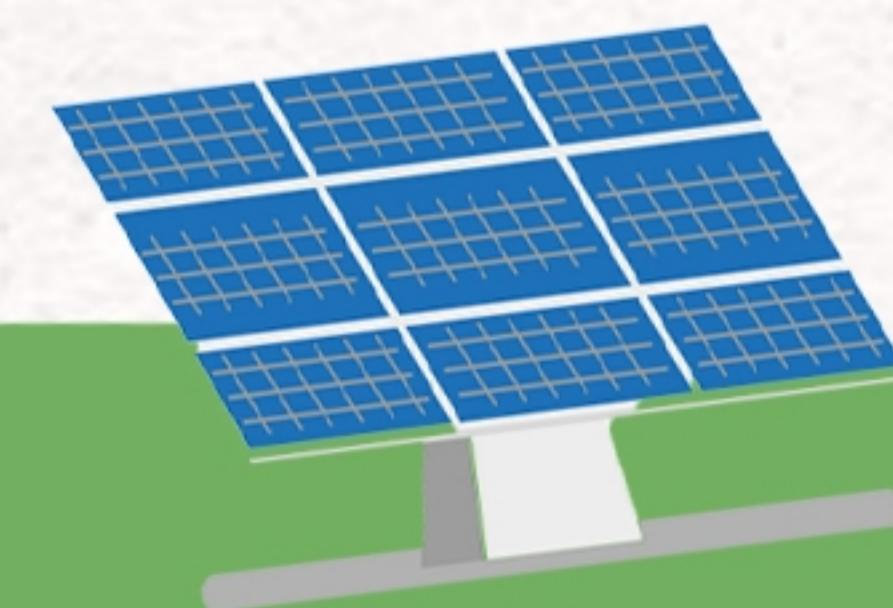

5. energie

- používame elektrinu z obnoviteľných zdrojov
- používame úsporné spotrebiče a osvetlenie (LED)
- využívame solárny ohrev vody (napr. na sprchy)
- maximálne využívame denné svetlo

rovnako ako pri odpadoch, aj tu platí, že je najlepšie spotrebu energie minimalizovať

elektrina pre návštěvníkov (na dobíjanie elektroniky) môže byť sprostredkovaná prostredníctvom stacionárnych bicyklov vyrábajúcich elektrinu - pomôžete tak šíriť osvetu o spotrebe energií zaujímavou formou

časť energie môžе pokryť prenosný solárny panel

6. propagácia & komunikácia

- volíme hlavne nehmotnú formu propagácie
(internet, rádio, TV)

reklama na sociálnych sietiach v dnešnej dobe upúta viac ľudí, ako tlačená forma, zobrazí sa cieľovej skupine, na ktorú je akcia zameraná a tým pádom je efektívnejšia
môžete ju kedykoľvek aktualizovať a udržiavať stály kontakt s návštěvníkmi

- plagáty & letáky tlačíme iba v nevyhnutnom počte
na recyklovaný papier netoxickými farbami

- zvážime, či sú upomienkové predmety naozaj nutné,
pokial' áno, vyberáme trváce alternatívy od miestnych
výrobcov

takoto formou sa môžu lokálni tvorcovia zviditeľniť a podujatie prispeje
k rozvoju miestnej ekonomiky, okrem toho budú
predmety originálne

- informujeme o tom, čo robíme
dobre a zodpovedne

aby sme inšpirovali iných

- na akcii poskytujeme priestor
pre ekologické a prospešné organizácie

7. nakupovanie

- **nakupujeme len nevyhnutné veci , ak je to možné, veci (napr. techniku) požičiavame z požičovne alebo zdieláme**
- **nakupujeme trvanlivé veci (nie lacné šmejdy) s dôveryhodnou eko-značkou**
- **ak to nie je nevyhnutné, nenakupujeme jednorazové výrobky** (utierky, batérie, rukavice)
prípadne preferujeme ekologické výrobky a zabezpečíme ich správne zneškodnenie.
- **snažíme sa nakupovať bezobalovo, resp. minimalizujeme tvorbu odpadu kúpou veľkých balení namiesto viacerých malých, osobitne zabalených výrobkov**
- **uprednostňujeme lokálnych dodávateľov & trvalo udržateľné produkty s nízkym dopadom na životné prostredie**

*niektoré firmy môžu byť
ochotné poskytnúť
pomôcky & vybavenie za propagáciu
na podujatí,
nebojte sa ich osloviť*

8. ochrana životného prostredia

• **minimalizujme hluk** - nielen pre dobro ľudí, žijúcich v lokalite, ale aj zvierat

• ak sa minimalizáciu hluku nevieme vyhnúť (koncerty), akciu usporadúvame mimo hniezdneho obdobia

• svietime len tam, kde je to skutočne treba, vyhýbame sa svieteniu 'do neba'

• nepoužívame hlučné a toxické ohňostroje, lampióny šťastia a podobné zábavy

• vyhýbame sa konfetám

| pokial' ich použiť chcete, vol'te papierovú alternatívu

hniezdne obdobie je špecifické pre každý druh, o termíne sa preto poradťte s odborníkmi

9. sociálne súvislosti

- myslíme aj na potreby špecifických skupín (zdravotne znevýhodnených, seniorov, rodičov s deťmi a pod.)

od sprístupnenia priestorov bezbariérovými vstupmi, cez vhodný informačný systém a prvky, až po vyhradenie miest na parkovanie či osobitné priestory na hygienu

- vytvárame príjemné prostredie pre všetkých, nevyčleňujme niektoré skupiny

- pomáhame miestnym a akokoľvek znevýhodneným ľudom, zapájame ich do prípravy, konzultujeme s nimi detaile akcie

- akcia je nefajčiarska

pokiaľ kritérium akcia nesplňa, oddel'te miesta, kde sa môže fajčiť od ostatných, väčšina návštevníkov sú nefajčiari, treba to rešpektovať

Pri spracovaní príručky sme sa inšpirovali brožúrou „Jak uspořádat akci ekologicky – rady a nápady pro organizátory slavností, konferencí i porad“, ktorú vydal Tradice Bílých Karpat, z.s. v spolupráci s Ekologickým institutem Veronica, Brno v r. 2016.

Viac informácií a celá brožúra je na <https://www.veronica.cz/>